

Универзитет “Св. Кирил и Методиј” во Скопје
Факултет за електротехника и информациски технологии

ПРОГРАМИРАЊЕ И АЛГОРИТМИ

ТЕКСТУАЛНИ НИЗИ

- Програмски јазик C -

ТЕКСТУАЛНИ НИЗИ-ВОВЕД

- Многу јазици имаат стандардно дефиниран податочен тип **текстуална низа (стринг)**
  - Basic, Turbo Pascal, Scheme/Lisp, Java

- Текстуални низи во програмскиот јазик C
  - Не е дефиниран стандарден податочен тип текстуална низа.
  - Според конвенцијата текстуалните низи се сместуваат во низи од знаци.
  - Според конвенцијата, крајот на текстуалната низа се означува со NULL знакот (знак со код 0).

ДЕКЛАРАЦИЈА НА ТЕКСТУАЛНА НИЗА

- За да се декларира текстуална низа:

- ☐ се декларира вектор од знаци, или
- ☐ за низата да се декларира покажувач

- Формат:

```
#define Broj 100  
char Niza[Broj];  
char *niza;
```


ДЕКЛАРАЦИЈА И ИНИЦИЈАЛИЗАЦИЈА

■ Примери:

```
char s1[10];
```

```
char *s2;
```

```
char s3[10] = "foo";
```

```
char *s4 = "bar";
```

```
char s5[10] = "foo";
```

```
char a[]="hello\n";
```

```
char* b="hello\n";
```

a[0]	a[1]	a[2]	a[3]	a[4]	a[5]	a[6]
*b	*(b+1)	*(b+2)	*(b+3)	*(b+4)	*(b+5)	*(b+6)
h	e	l	l	o	\n	null
104	101	108	108	111	10	0

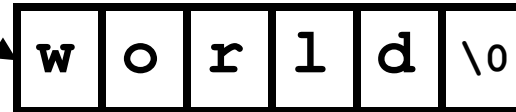
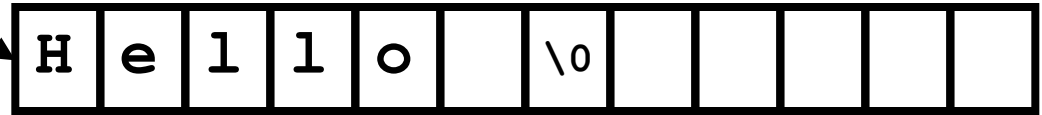
ПРИМЕР:

a

```
char a[12] = "Hello ";
```

```
char *b = "world";
```

b

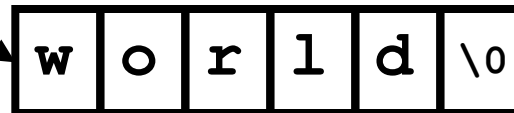


```
strcat(a, b);
```

a

b


```
printf("%s\n",a);
```

Hello world

ПРАШАЊЕ:

Што се случува ако низата не завршува со NULL?

```
char s1[10] = "foo";  
printf("%s\n", s1);
```

Ако се изврши претходниот код, тогаш на компјутерскиот екран ќе биде прикажано

foo

КОМЕНТАР:

- Ако **s1** не завршува со знакот **null** тогаш наредбата **printf** ќе ги прикаже сите знаци додека не наиде на знак **null** или програмата ќе заврши со порака за грешка (*segment fault etc.*).

- Пример:

```
char s1[10];  
s1[0] = 'f';  
s1[1] = 'o';  
s1[2] = 'o';  
printf("%s\n", s1);
```

ПРАШАЊЕ:

Како се однесува **char s[3]="foo"** ?
Нема да има место за **null** !

footk? □

ПРИМЕРИ

```
char s1[10] = "foo";  
char *s2 = "bar";
```

Дали следната наредба е исправна?

```
s2 = s1;
```

ДА!

```
char s1[10] = "foo";  
char *s2 = "bar";
```

Дали следната наредба е исправна?

```
s1 = s2;
```

НЕ!

ПРИМЕРИ

```
char s1[10] = "foo";
```

```
char *s2 = "bar";
```

- Дали наредбата **s2 = s1** овозможува копирање на содржината на текстуалните низи?

НЕ!!!!!!

- Сепак изгледа како да била извршена операцијата копирање

```
char s1[10] = "foo";
```

```
char *s2 = "bar";
```

```
s2 = s1;
```

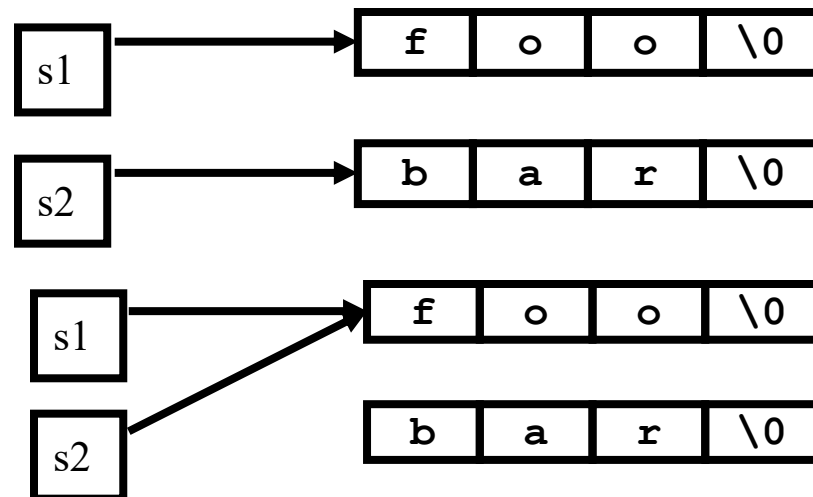
```
printf("%s\n", s1);
```

```
printf("%s\n", s2);
```

Што печати програмата?

foo

foo

ВНЕСУВАЊЕ НА ТЕКСТУАЛНИ НИЗИ

- Со користење на наредбата `scanf()`
  - Формат: `scanf("%s", str);`
  - не е потребно да се користи адресниот оператор `&`.
  - **`scanf()`** запира на првото празно место, потоа ги презема сите знаци пред истото и ги сместува во **`str`** (доколку нема празно место запира на знак за нов ред).
  - **`scanf()`** секогаш додава `'\0'` на крајот од низата.
  - текстуална низа внесена со **`scanf()`** никогаш нема да содржи знак за празно место.

ВНЕСУВАЊЕ НА ТЕКСТУАЛНИ НИЗИ

Пример:

```
#include <stdio.h>
int main(){
    char s[10];
    scanf("%s",s); /* bad */
    scanf("%9s",s); /* good */
    printf("%s",s);
    return 0;
}
```


ВНЕСУВАЊЕ НА ТЕКСТУАЛНИ НИЗИ

CO getchar()

```
#include <stdio.h>
```

```
#define N 10
```

```
int main(){
```

```
    char ch,str[N];
```

```
    int i=0;
```

```
    while((i<N-1) &&(ch=getchar())!='\n')
```

```
    {
```

```
        str[i]=ch;
```

```
        i++;
```

```
    }
```

```
    str[i]='\0';
```

```
    printf("%s\n",str);
```

```
    return 0;
```

```
}
```

Зошто?

**За да има
место за '\0'**

ВНЕСУВАЊЕ НА ТЕКСТУАЛНИ НИЗИ

CO gets()

- Формат:

```
char *gets(char *s);
```

- чита линија внесена од стандардниот влезен уред во бафер (мемориски простор) кон кој покажува **s** се додека не најде на ознака за нов ред или **EOF**, што ги заменува со '\0'.
- **не** ги прескокнува празните места
- Функцијата **не проверува** дали меморискиот простор е доволен за сместување на сите знаци внесени од тастатура!

ВНЕСУВАЊЕ НА ТЕКСТУАЛНИ НИЗИ

CO gets()

Пример:

```
#include <stdio.h>
#include <stdlib.h>
#include <string.h>
```

```
char buffer[10];
```

```
int main(){
    gets(buffer);
    printf("buffer = %s\n", buffer);
    return 0;
}
```

```
C:\>demo
hello
buffer = hello
```

It stops when either the newline character (\n) is read or when the end-of-file is reached, whichever comes first.

warning: this program uses gets(), which is unsafe.
abcdsaldjalskjdaklsajdklsa
buffer = abcdsaldjalskjdaklsajdklsa

ПРИКАЗ НА ТЕКСТУАЛНИ НИЗИ

- Со функцијата puts()

- Пример:

```
char str[]="Hello World!";  
puts(str); /*dodava oznaka \n po str*/
```

- Со функцијата printf()

- Пример:

```
printf("%s",str);
```


ОПЕРАЦИИ СО ТЕКСТУАЛНИ НИЗИ

- Датотеката **string.h** ги содржи заглавјата на функциите што овозможуваат работа со текстуални низи:
- `int strcmp(const char *string1, const char *string2)`
  - споредба на string1 и string2
  - if Return value < 0 then it indicates str1 is less than str2.
  - if Return value > 0 then it indicates str2 is less than str1.
  - if Return value = 0 then it indicates str1 is equal to str2.
- `int strncmp(const char *string1, const char *string2, size_t n)`
  - споредба на string1 и string2 до првите n знаци.
  - if Return value < 0 then it indicates str1 is less than str2.
  - if Return value > 0 then it indicates str2 is less than str1.
  - if Return value = 0 then it indicates str1 is equal to str2.

ОПЕРАЦИИ СО ТЕКСТУАЛНИ НИЗИ

- **strcmp(a,b)**: функцијата ги споредува низите a и b, и враќа вредност:
  - 0 ако низите се **еднакви**,
  - >0 ако првата низа е „**поголема**” од втората, и
  - <0 ако првата низа е „**помала**” од втората.

```
strcmp("abc", "abd") == -1;  
strcmp("abf", "aba") == 1;  
strcmp("abc", "abc") == 0
```


ОПЕРАЦИИ СО ТЕКСТУАЛНИ НИЗИ

- Датотеката **string.h** ги содржи заглавјата на функциите што овозможуваат работа со текстуални низи:
- `char *strcpy(char *string1, const char *string2)`
  - копирање на содржината на string2 во string1.
  - returns a pointer to the destination string1t.
- `char *strncpy(char *string1, const char *string2, size_t n)`
  - копирање на содржината на првите n знаци од string2 во string1. Останатите знаци од string1 си остануваат.
  - returns the final copy of the copied string

```
char s1[10] = "foo";  
char *s2 = "foobar";  
char *s3 = "abc";
```

```
strcpy(s1, s2); // s1 = "foobar"  
strncpy(s2, s3, 3); // s2 = "abcbar"
```


ОПЕРАЦИИ СО ТЕКСТУАЛНИ НИЗИ

- **strcpy(a,b)**: ја копира содржината на низата **b** во **a**, притоа не проверувајќи дали **a** има место за сместување на **b**
- Пример:

```
char s1[10] = "foo";  
char *s2 = "foobar";  
strcpy(s2, s1);  
strcpy(s1, s2);
```


ОПЕРАЦИИ СО ТЕКСТУАЛНИ НИЗИ

- Датотеката **string.h** ги содржи заглавјата на функциите што овозможуваат работа со текстуални низи:
- `size_t strlen(const char *string)`
  - наоѓање на должината на текстуалната низа string.
  - returns the length of string
- `char *strcat(char *string1, const char *string2)`
  - конкатенација (додавање, прилепување) на string2 кон string1.
  - returns a pointer to the resulting string1
- `char *strncat(char *string1, const char *string2, size_t n)`
  - конкатенација на n знаци од string2 на string1.
  - returns a pointer to the resulting string1

ОПЕРАЦИИ СО ТЕКСТУАЛНИ НИЗИ

- **strlen(a)**: функцијата враќа број на знаци во низата **a**

Пример за користење:

```
length = strlen("HELLO"); /* length = 5 */
```

Реализација:

```
size_t strlen(const char *s){  
    size_t n;  
    for(n=0;*s!='\0';s++)n++;  
    return n;  
}
```

```
size_t strlen(const char *s){  
    const char *p=s;  
    while (*s) s++;  
    return s-p;  
}
```


ОПЕРАЦИИ СО ТЕКСТУАЛНИ НИЗИ

■ Реализација:

```
void strcpy(char *c, char *t){  
int i=0; while((c[i]=t[i])!='\0') i++;}
```

```
void strcpy(char *c, char *t){  
while((*c=*t)!='\0') { c++; t++;}}
```

```
void strcpy(char *c, char *t){  
while((*c++=*t++)!='\0');
```

```
void strcpy(char *c, char *t){  
while(*c++=*t++);}
```


ОПЕРАЦИИ СО ТЕКСТУАЛНИ НИЗИ

- **strcat(a,b)**: ја додава содржината на низата **b** на крајот од низата **a**

Реализација:

```
char * strcat(char *s1, const char *s2){  
    char *p=s1;  
    while(*p) p++;    // while (*p!='\0')  
  
    while (*p++=*s2++);  
  
    return s1;  
}
```


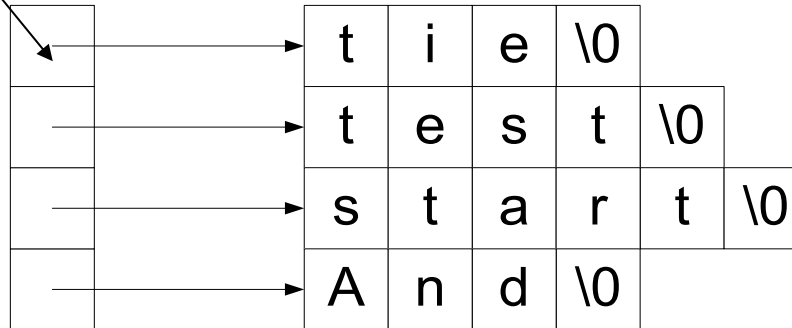
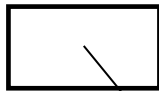
ВЕКТОРИ ОД ТЕКСТУАЛНИ НИЗИ

```
char *words[]={“tie”, “test”, “start”, “And”}
```

```
char words[][]={“tie”, “test”, “start”, “And”}
```

```
char **words={“tie”, “test”, “start”, “And”}
```

words

words [0] == “tie”

words [1] == “test”

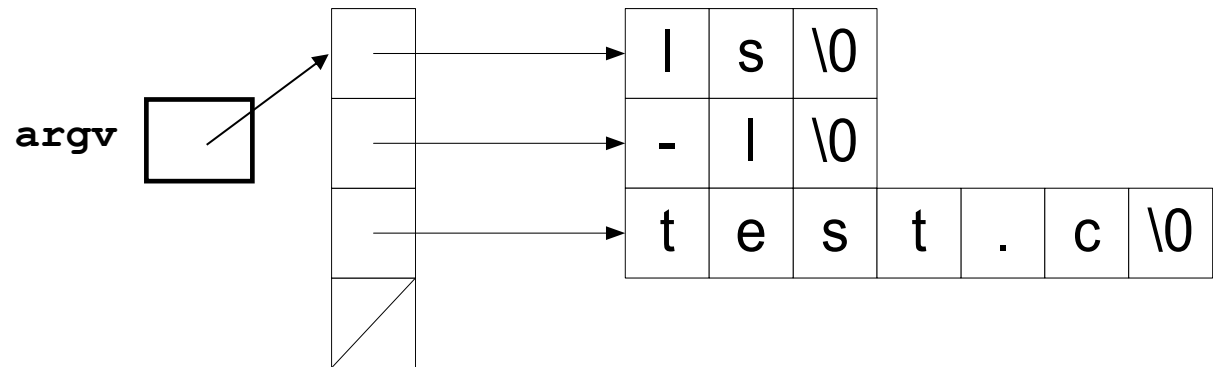

АРГУМЕНТИ ВО main ФУНКЦИЈАТА

- Често во литературата може да се сретнете со следната конструкција:

```
#include <stdio.h>
int main(int argc, char **argv){
printf("Hello, world!\n");
return 0;
}
```

Во командна линија
ls -l test.c

- Аргументите во main функцијата претставуваат едноставен начин за пренесување на информација во програмата (имиња на датотеки, опции, итн.)
- argc** се однесува на бројот на аргументи
  - цел број што го содржи бројот на аргументи што се пренесуваат во програмата
- argv** претставува вектор од текстуални низи
  - првиот елемент на овој вектор е името на програмата

КОРИСТЕЊЕ НА АРГУМЕНТИТЕ ОД КОМАНДНА ЛИНИЈА

```
#include <stdio.h>
int main(int argc, char **argv) {
    int i;
    for(i = 0; i < argc; i++)
        printf("argv[%d]=%s\n", i, argv[i]);
    return 0;
}
```

- Телото на циклусот се повторува за секој аргумент од командната линија

Излез од програмата:

```
> gcc hello.c -o hello
> hello how are you today?
argv[0]=hello
argv[1]=how
argv[2]=are
argv[3]=you
argv[4]=today?
```

Во зависност од компајлерот:

./hello how are you today?

или

./a.out hello how are you today?

КРАЈ